

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ו.

עין משפט
נר מצוה

(א) שבעות מ: (נפיל ה:)
 (ב) שבעות מו: (א ב"ק ק:)
 (ג) שבעות מז: (א ב"ק ק:)
 (ד) נפיל ז: (א ב"ק ק:)
 (ה) ע"ז סג ב"ב קלג:
 קדוש מ: מרים ט:
 מורה ט: [תוס' קדושין
 פ"א תוספתא ב"ק פ"ד
 תוספתא ערכין פ"ד,
 (ו) ע"ז סג. [ב"ק סח: ע"ש
 סט: חולין קלג. תורה ט.
 ט: ערכין כ"א.] (ז) [דף
 מה:.] (ח) [עב"ז מ"ז].
 (ט) [חולין ל"ז דף מ: דהיינו
 כפולותא ש"ר לעימעל
 ור"ע.] (י) [שי"ך ל"ב.]

תורה אור השלם

1 ואיש כי יקדש את
 ביתו קדש ליהוה
 והצריכו הבית בין טוב
 ובין רע כאשר יקריד
 אתו הביתו בין קדוש:
 ויקרא כי יד

הגהות הגר"א

[א] ב"ב אלף שתיקה אחר
 כפיו. וז"ל וכה"ל דאיש
 שתיק לא מהני דאיש
 ירעבא וטור (ועמ"ס)
 רבינו חנ"מ ס' קל"ח ע"ב
 ט"ו דלא כמ"ש הש"ך שם
 נדעת הטור:]

מוסף רש"י

משביעין אותו שבעות
 היסת. לכן שמה, שבעות
 חמיש עליו שבעים. כמו
 (שמואל א כ) אם ה' הסיק
 בי (שבעות ט) שבעה
 שהסומו חמיש לכן שבעה
 להודות, וטעמא מפני
 בשבעות (שם) חוקק ליה
 אש טוען אצ"ר יש לו
 צדו (לעיל ה). שניהם
 נשבעים ונוטלין מבע"ל
 הבית. דלמך ליה טעו לא
 הימנינו לי פועלים בשבעה,
 אם האמנתינו ללא אמת
 לי בעידי הב להו, וכן
 פועלי אמרי ליה לא הימנינו
 לן חנוני שבעה (שבעות
 ח). שלש שבעות
 משביעין אותו. אמת
 שומר מנס האומר אמת
 שבעה שלא פשעתי
 בה. כשמירתו כשנגבה
 דאי פשע בה חייב דמיני
 על כל דבר פשע (ב"ק קט).
 שבעה שלא שלחתי
 בה יד. ליהנות בה קודם
 לכן דלא שלח בה יד קמה
 ליה כרשומיה. דנעשה גזל
 עליה ומיימי כחונסין וי"ש
 נגינה ואבדיה (שם).

משביעין אותו. לשאינו מודה במקלפת: נימא מיגו. דמעין פניו לכפור
 הכל לאו לאשחמוטי צעי ומשוד לשבעה: שניהם נשבעים. גזי
 חנוני על פנקסו וקשה לי אמאי שבעה למתני' לשבעות? ומיימי לה
 מצרייתא: נימא מיגו. כיון דחד מיימיהו ודאי חשיד אממונא: שלש

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

אל"א הא דאמר רב נחמן. תימנה הא הכא נמי משחמוטי ו"ל דרב
 נחמן מחייב שבעה היסת אפי' היכל שמוצו ואמר זה
 החפץ שהוא צריך שלי הוא דלא שייך אישחמוטי וכן פ"י רב האי
 גאון שמשביעין שבעה היסת ארקקעות אע"ג דלא שייך זהו
 אישחמוטי וקשה דצ"י שבעה דייניס

(דף מ: וע"ז ד"ה אישחמוטי) משמע דלא
 מחייב שבעה היסת אלא משום
 אישחמוטי דקא פריך אדרבה אין
 אדם מעי ומשני דמשחמוטי ו"ל כיון
 דבשאינו צעין משחמוטי אף כשהוא
 צעין לא פלוג רבנן אי נמי אקושיא
 דר' חייא סמין: דתני ר' חייא.
 הקשה רש"י אמאי לא מיימי מתני'
 לשבעות ו"ל דע"י ר' חייא שגאה
 רבי דמנוח הסם (דף מ:):

שבועה שלא שלחתי בה יד.

פרש"י דאם שלח בה
 יד אפילו נאנסה חייב ואף על פי
 דמשחמוטי פטור דקמני בהמפקיד
 (לקמן דף ט' ג) מ"מ שמה נאנסה קודם
 שהחזירה אצל קשה משלחי האומנין
 (דף קמ"ד פג). דקאמר ונשכר או נשכר
 אין רואה הא' כי רואה יצא ראה
 ויפטור והא' שמה שלח בה יד ו"ל
 שיפטור משבעה שנאנסה אף יצבע
 שלא שלח זה יד אי נמי שלא שלחתי
 זה יד אינו נשבע אלא ע"י גלגול
 שבעה שלא פשעתי בה וכשיש רואה
 שנאנסה פטור לגמרי ור"מ מפרש
 אפי' ע"י גלגול לא יצבע היכא שהיא
 מתה בפניו דאין מגלגלין אלא דבר
 הדומה לפתה י"ל ששלח זה יד דבר
 צדומפין שחלקו ונחייב שבעה
 ממקום אחר מגלגלין משום דמורי
 הימנא ושבעה שלא שלחתי זה יד
 מפרש ר"מ שלא אכלה דאינו בכלל
 שבעה שלא פשע בה ושאינה כרשומי:

ספק מלוה ישננה יש לו ע"ז. והוא
 דמשביעין אותו ג' שבעות
 ושניהם נשבעין ונוטלין נמי חיישינן
 שמה מלוה ישננה יש לו עליו ולכן
 אין לפטורו בלא שבעה וגם לא
 יטול בלא שבעה אצל צגולן ודאי
 וכו' כפקדון אין להכשיר מטעם
 שמה ספק מלוה ישננה יש לו עליו:
במזון אפשר בחזרה. אם לא יזכור
 יחזיר ולא יעכבו מספק
 אצל אין לפרש אם יזכור שאלו חייבי
 לו יחזיר אצל אם לא יזכור יעכבו
 אע"פ שידע שלא יזכור עוד דא"כ גם
 מספק שבעה לא יפירוש:

אגרת ליה בלא אגרת.

אמינו נאמן
 צמינו דאי צמי אמר תקפה
 ממני דמינו צמיק עדים הוא:

ואלא הא (דאמר רב נחמן משביעין אותו
 שבעה היסת נימא מיגו דחשיד אממונא
 חשיד אשבעתא ותו הא דתני רבי חייא
 שניהם נשבעין ונוטלין מבע"ל נימא מיגו
 דחשיד אממונא חשיד אשבעתא ותו הא
 דאמר רב ששת "שלש שבעות משביעין
 אותו שבעה שלא פשעתי בה שבעה שלא
 שלחתי בה יד שבעה שאינה ברשותי נימא
 מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבעתא אלא
 לא אמרינן מיגו דחשיד אממונא חשיד
 אשבעתא אביי אמר חיישינן שמה מלוה
 ישננה יש לו עליו אי הכי נשקול בלא שבעה
 אלא חיישינן שמה ספק מלוה ישננה יש
 לו עליו ולא אמרינן תפוס ממונא מספקיש
 משתבע נמו מספק אמר רב ששת בריה
 דרב אדי פרשי אינשי מספק שבעה ולא
 פרשי מספק ממונא מאי טעמא ממונא איתיה
 בחזרה שבעה ליתיה בחזרה: בעי ר' זורא
 תקפה אחר בפניו מהו היכי דמי אי דשתיק
 אודויי אודי ליה ואי דקא צווח מאי הוה ליה
 למעבד לא צריכא דשתיק מעיקרא והדר
 צווח מאי מדאשתיק אודויי אודי ליה או דלמא
 כיון דקא צווח השתא איגלאי מילתא דהאי
 דשתיק מעיקרא סבר הא קא חזו ליה רבנן
 אמר רב נחמן ת"ש יבד"א ששניהם ארוקין בה
 אבל היתה טלית יוצאת מתחת ידו של אחד
 מהן המוציא מחבירו עליו הראיה היכי דמי אי
 נימא כדקתני פשיטא וא' אלא שתקפה אחד
 בפניו לא הכא במאי עסקינן דכגון דאתו לקמן
 כדתיפסו לה תרוייהו ואמרינן להו זילו פלוגו
 ונפקו והדר אתו כי תפוס לה חד מינייהו האי
 אמר אודויי אודי לי והאי אמר בדמי אגרתי
 ניהליה דאמרינן ליה עד השתא חשדת ליה
 בגזלן והשתא מוגרת ליה בלא סהדי ואיבעית
 אימא כדקתני דאתו לקמן כי תפוס לה חד
 מינייהו ואידך מסרך בה סרוכי ואפילו
 לסומכוס דאמר ממונא המוטל בספק חולקין

מסותא
 בלא שבעה מודה סומכוס דסרכא לאו כלום היא אם תמצי לומר תקפה
 אחד בפניו מוציאין אותה מידו הקדישה אינה מקודשת אם תמצי לומר
 תקפה אחד בפניו אין מוציאין אותה מידו הקדישה בלא תקפה מהו כיון
 דאמר מר יאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט דמי כמאן דתקפה דמי או דלמא
 השתא מיהא הא לא תקפה וכתוב ו'ואיש כי יקדיש את ביתו קדש וגו'
 מה ביתו ברשותו יאף כל ברשותו לאפוקי האי דלא ברשותו ת"ש דההיא

הקדישה בלא תקפה מהו. ומיירי נמי כגון שמתק שבעה שהקדיש ולנסוף כששאלה הגוזר כוונתו ומציעא ליה כיון דאמירתו לגבוה
 כו' הוה הקדש כמקפה דכיון שמתק אודי אודי ליה והוה הקדש ולא דמי לגזל ולא נתיאשו הצעלים דשניהם אין יכולין להקדיש
 זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו כרשומי דכיון דאודי ליה הוה כפקדון שיש לו צד אחרים דיכול להקדיש כדמוכח בהמוכר את הספינה (ב"ב
 דף פח). גבי ההוא דאיתי קרי כו' דאי לא קיימי דמייהו הוה קדושות או דלמא הקדש לא הוה כמקפה דלמה יאזוח בשביל דבריו ומיימי מההיא
 מסותא דהקדיש חד ושתק אידך ומסקנא דלא הוה הקדש אלמא שתיקתו אינו כהודאה: ו'הוא הכא דבי תקפה בהו כו'. נראה דמי
 מיימי ליה כרשומיה כיון דמקריה הוה ליה כאלים גבר וכיון דלא תקדישה האחד כשהוא צדו מסתמא תו לא פשע אפי' חזר
 חזרו ותקפה ממנו כי ה' הקדישה בלא תקפה נמי הוה הקדש או דלמא כיון דאפי' גבר האחד אם יכול השני לחזור ולתקפה ממנו וזכה ה"ה
 הקדיש בלא תקפה לא יחול הקדש כלל כיון דחזרו אם תקפה היה זוכה ללא אלים הקדש מתקפה והשתא אייתי והא הכא אם
 תקפה

בא א מיי פ"ו מהל'
 שאלה ופקדון הלכה
 א סא טעם ע"ז פח ט"ש
 ח"מ ס' (ולו טעף ח
 ופי' רלס טעף ז:
 כ"ב ב טע"ע ח"מ ס' כג
 טעף ג:
 ג ד מיי פ"ט מהל'
 טוען וטען הלכה יג
 וע' בהשגות וזמ"מ טור
 ש"ע ח"מ ס' קלה טע"י
 ח:
 לא ה מיי שם הל' יא
 טע"ש שם טעף ה:
 לב ו מיי שם הל' יב
 טע"ש שם טעף י:
 לג ז מיי פ"ט מהלכות
 מכירה הל' א סמג
 ע"ז פח טע"ע י"ד ס'
 רמ טעף י:
 לד ח מיי פ"ו מהל'
 ערכין הל' ככ סמג
 ע"ז פח טע"ע שם
 טעף ו:
 רבינו הגנאל
 והא דאמר רב נחמן ג'
 שבעות משביעין אותו
 ב"ב הוא כפי הגולל קמא.
 ואסקי' פרשי אינשי מספק
 שבעה ולא פרשי מספק
 ממונא מאי טעמא ממונא
 אפשר בחזרה. שבעה לא
 אפשר בחזרה. בעי ר'
 זורא תקפה א' בפניו מהו
 כ"י ת"ש ברי' בששניהם
 ארוקין בה אבל אם היה
 בלא מתחת ידי אחד
 הפע"ה. ופשיטא הכא
 במאי עסקינן דאתו לקמן
 שינון ארוקין בה ואמרי'
 להו הוה דאפלוניו לה
 ואילו הדרתי כי תפוס לה
 אחד ממנון וטעין דאודי לי
 ואמר לי שקלא דידך היא.
 ואידך טעין אותה ליה
 דאמרי' ליה עד השתא
 חשדת ליה בגזלן וטענת
 כולה דידי הוא ואתא הוא
 ותפסי בהדאי וטעין בה
 והשתא אמרת אגרתה ליה
 בשלש סהדי שקרא אנת.
 אי בעית תימא לעולם
 דתו לקמן כי תפוס לה
 אחד ואידך מסרך סרוכי
 דאמרי' אפילו סומכוס
 דאמר ממונא המוטל בספק
 חולקין בלא שבעה מודה
 סומכוס דסרכא לאו כלום
 היא. אם תמצא לומר
 תקפה א' בפניו מוציאין
 אותו מידו הקדישה אינה
 מקודשת. ואם תמצא
 לומר אין מוציאין אותה
 מידו הקדישה מקודשת.
 להדיס דמי כמאן דתקפה
 דמי או דלמא השתא מיהא
 הא לא תקפה. ת"ש דההיא

רבינו הגנאל

והא דאמר רב נחמן ג'
 שבעות משביעין אותו
 ב"ב הוא כפי הגולל קמא.
 ואסקי' פרשי אינשי מספק
 שבעה ולא פרשי מספק
 ממונא מאי טעמא ממונא
 אפשר בחזרה. שבעה לא
 אפשר בחזרה. בעי ר'
 זורא תקפה א' בפניו מהו
 כ"י ת"ש ברי' בששניהם
 ארוקין בה אבל אם היה
 בלא מתחת ידי אחד
 הפע"ה. ופשיטא הכא
 במאי עסקינן דאתו לקמן
 שינון ארוקין בה ואמרי'
 להו הוה דאפלוניו לה
 ואילו הדרתי כי תפוס לה
 אחד ממנון וטעין דאודי לי
 ואמר לי שקלא דידך היא.
 ואידך טעין אותה ליה
 דאמרי' ליה עד השתא
 חשדת ליה בגזלן וטענת
 כולה דידי הוא ואתא הוא
 ותפסי בהדאי וטעין בה
 והשתא אמרת אגרתה ליה
 בשלש סהדי שקרא אנת.
 אי בעית תימא לעולם
 דתו לקמן כי תפוס לה
 אחד ואידך מסרך סרוכי
 דאמרי' אפילו סומכוס
 דאמר ממונא המוטל בספק
 חולקין בלא שבעה מודה
 סומכוס דסרכא לאו כלום
 היא. אם תמצא לומר
 תקפה א' בפניו מוציאין
 אותו מידו הקדישה אינה
 מקודשת. ואם תמצא
 לומר אין מוציאין אותה
 מידו הקדישה מקודשת.
 להדיס דמי כמאן דתקפה
 דמי או דלמא השתא מיהא
 הא לא תקפה. ת"ש דההיא